

ROZKRYTÍ

Číslo 2.

Březen 1971

KDO JSME A CO ČECME

II.

Náš vztah ke KSČ.

Náš vztah ke KSČ - přesněji řečeno: k dnešní organizaci KSČ, tj. k tomu co zbylo po výměně legitimací - vychází z našeho vztahu k minulosti Komunistické strany Československa. Odmítáme ota krajní názory: jeden vidí v KSČ spasitelku našich národů, bez níž by u nás panovala bída, jakou naši otcové poznali na začátku třicátých let. Tento názor zastává ostatně dnes jiná úzká vrstva národních lidí, kteří se nejsou schopni podívat ani na naše hranice a zjistit si např. jak to vypadá v kapitalistickém Rakousku / kde byla před 40 lety ještě horší bída než u nás/. Více uší však popřevá sluchu druhému krajnímu názoru: KSČ je záhubou našich národů -- nebyt' zlych komunistů, měli bychom se pod vedením hodných demokratů jako v ráji.

Co nám říká minulost? Kapitalismus přivedl lidstvo do první světové války a z této v dějinách nevídané tragedie se zrodilo komunistické hnutí ve snaze zabránit, aby se podobná jatka neopakovala. Kapitalismus třicátých let pak zplodil hrůznou hospodářskou krizi a fašismus v Německu. A komunisté v boji proti fašismu, zejména za války, dokázali takovou obětivost jako málokdo jiný. Když však KSČ dobyla v roce 1948 monopolně politickou moc, byla vystavena všem svodům monopolně vládnoucí strany: korupce mnoha svých členů i zneužívání své moci. A tváří v tvář těmto svodům neobstála. Věci se ještě zhoršily tím, že oprávněná vděčnost vůči Sovětskému svazu jako osvoboditelé se změnila v nekritický obdiv a nekonec v uznání Československé podřízenosti SSSR. A tak je minulost komunistické strany rozporná. Na jedné straně 25.000 komunistů položilo své životy v boji proti nacismu. Na druhé straně pro desetitisíce bylo stranická legitimace prostředkem kariéry: díky jí zastávali a zastávají místa, na která nemají odbornou kvalifikaci. KSČ byla stranou Sinkulů a Urků, ale i stranou Čepičků a Bacílků. Vznikla a v bojích proti kapitálu a fašismu se osvědčila jako strana pokroková, revoluční. Ale žádná straně není pokrokovost a revolučnost děna do vínku na věčné časy. Justiční vražda na Miladě Horákové stejně jako na Komunistech Zéviši Kalandrovi, Rudolfu Slénském či Vladimíru Jementisovi / podobně jako věznění Gustava Husáka nebo Josefa Smrkovského / byly vším možným, jenom ne pokrokem. Revoluční strana sešla na scestí. Ale pokrok je nezadržitelný a v situaci, kdy KSČ byla jedinou politickou stranou, rozvíjel se boj mezi pokrokem a jeho nepřáteli, tj. konservatismem a zpátečnictvím v jejich řadách.

Leden 1968 znamenal vítězství pokrokových sil a byl důkazen, že strana přes nešťastné stránky své minulosti nepropadla zcela zkorumpovaně a našla sílu ke své obrodě - a tím k obrodě celé naší společnosti. Po dlouhé době se stává opět demokratickou organizací: její funkcionáři začínali být skutečně voleni z dole, bez ohledu, zdali se to vyšším orgánům líbilo, nebo ne. XIV. sjezd by býval potvrdil vítězství pokrokových sil v KSČ. Proto došlo k okupaci, která znamenala nejen znásilnění čs. suverenity, ale i znásilnění samotné KSČ. Strana, která se dnes vydává za předvoj dělnické třídy, je ve skutečnosti nástrojem cizího útlaku, nástrojem konzervativní diktatury proti lidu a zejména proti dělnické třídě.

To je jedna stránka věci. Druhou stránkou věci je skutečnost, že Brežněvův plán čistky, která by omrzela členstvo strany na pouhých 400.000 lidí a který prosazovali Indra a Jakeš, zdaleka nebyl splněn. Ve straně zůstalo přes milion lidí a z nich jen menšina - nanejvýše 300.000 - souhlasí s okupací, s loutkovým postavením našeho státu i s reakční politikou. Většina členstva nemá dnes možnost vyslovit své mínění: v rozporu se stanovami, které proklamují zásadu volby vedoucích orgánů zdola, je dnes celá strana podrobena diktátu shora. Člen strany dnes ani nemůže spolurozhodovat o tom, kdo bude předsedou jeho základní organizace a o tom, kdo z členů této organizace bude nebo nebude vyloučen. Proto se zdá, že dnešní organizace KSČ je beznadějně reakční, že je historií odsouzena k zániku a není schopna jakékoliv pokrokové změny.

Na druhé straně desavadní průběh dějin střední a východní Evropy ukázal, že pokrokové přeměny jsou v dnešní etapě možné jedině prostřednictvím komunistických stran. Příklad jugoslávských a rumunských komunistů dokazují, že vedení strany může nastoupit politiku, která je v souladu se zájmy lidu a má podporu jeho většiny. Československo pochopitelně není ani Jugoslávií, ani Rumunskem. Naše cesta k prosazení suverenity bude nesmírně obtížná. Ale jedno je jisté: Jednou přijde kritický okamžik, kterého bude možné využít a který je ovšem také možno propást. A v takové situaci bude záležet na tom, jak vypadá členstvo strany.

Řekli jsme ovšem, že okupace změnila KSČ v nástroj cizího útlaku. Ale tento stav není neměnný. Je možné změnit ji opět ve zbraň v rukou pracujícího lidu, ve zbraň boje za národní suverenitu. Není to úkol lehký. Ale zkušenosti ze všech obdobných režimů ukazují na to, že je to jediná schůdná cesta. Proto nevyzýváme slušné lidi v KSČ, aby z ní odešli. Naopak, čím jich tam bude více, tím lépe bude možno využít prvního dne situace. Polský prosinec tyto zkušenosti obchátil: ukázal, jakou rozhodující roli při změně politiky / a zároveň vedení / strany může sehrát nasová akce dělnické třídy. A o smýšlení našich dělníků nemají určitě Moskevští vládci a jejich zdejší loutky přílišné iluze. S tím vším souvisí i náš vztah k dnešním předákům KSČ. Nemůžeme souhlasit s jejich politikou. Na druhé straně je však odmítáme házet do jednoho pytle - to je primitivní stanovisko a primitivismus se v politice nevyplácí. Jsou mezi nimi zrádci Moravcové, zbabělí Háchové i stateční Eliášové. A kdo je kyn, o tom musí svými činy přesvědčit naše národy především oni sami.

STAV A MOŽNOSTI ČESKOSLOVENSKEHO HOSPODÁRSTVÍ

Málokterá věc je tak důležitá pro každého z nás, jako stav a vývoj našeho hospodářství. A v málo které otázce vládne tolik zmatků. Po srpnu zejména v roce 1969 si mnoho lidí říkalo: Naše ekonomika zkrachuje a tím nastane i změna politického režimu. Tento názor nebyl ovšem podložen rozborem. Vznikl tím, že lidé viděli často do nebe volající příklady rozkrádání, lajdáctví, mrhání a pod zorným úhlem těchto jednotlivostí viděli zkráceně i obraz celého národního hospodářství. A konečně víra v hospodářský krach se stala svého druhu těšínským jablíčkem v situaci, kdy lidé neviděli ze současné vizorie jiné východisko.

Tyto nálady byly živeny i dnešními vládci. Ti vědomi si své těžké odpovědnosti za vývoj ekonomiky i své omezené schopnosti /ne-li neschopnosti/ ji úspěšně řídit, úmyslně zvoličili obtíže ve snaze sválit je na Dubčeka, Šika a další polednové politiky. Na druhé straně pak využívají skutečnosti, že chaotické zjevy z let 1968 a 1969 /tj. zjevy, které měl politické příčiny/ postupně niží a vydávají to za svoji zásluhu: např. menší fronty, zlepšné zásobování.

Jak je to ve skutečnosti? HROZÍ NAŠÍ EKONOMICE KATASTROFA? Říkáme otevřeně: takovéto nebezpečí, přesně řečeno velký pokles výroby nebo nějaká kolikální zastavení jejího růstu nehrozí. Dokonce i pokles výroby pouze v jednom roce je málo pravděpodobný. Co však nejen hrozí, ale je skutečností, je zastávání našeho ekonomického vývoje za vyspělými kapitalistickými zeměmi.

Čím je toto zastávání způsobeno? Mnozí lidé, protože nemají k dispozici potřebné informace, soudí podle toho, co vidí kolem sebe a proto vidí příčinu ve špatné pracovní morálce. Ona flákárna v mnoha podnicích je skutečně fantastická a vykládají se o ní trefné anekdoty. A zároveň hraje na tuto strunu i vládní propaganda a zcela ve stylu Antonína Novotného opakuje: budeme-li lépe a svědomitěji pracovat, budeme se mít lépe. Složitost je v tom, že to není pravda, že však ve výzvách ke zlepšení morálky není řešení.

Lidé / a zejména v jižních a západních Čechách a na jižní Moravě nebo v Bratislavě vědí, že v rakuské a západoněmecké televizi, rozhlasu či tisku se s výzvami k zvýšení pracovní morálky takřka nesetkají a přitom v těchto zemích není možná ani flinkárna na pracovišti, ani korupce při shánění nedostatkového zboží. A z toho plyne, že chyba je v systému, že dosavadní direktivní systém plánování a řízení socialistické ekonomiky je méně výkonný než současný kapitalismus.

Tento direktivní systém sice dokáže zvýšit v krátkém období rychlým tempem výrobu, ale při zastávání spotřeby, či dokonce při jejím stagnaci nebo poklesu. Důkazem slepé uličky tohoto systému byl počátek šedesátých let u nás. V r. 1962 jsme předstihli ve výrobě oceli na hlavu USA, ale příští rok klesla průmyslová výroba o 1,3 proc. a třetí pětiletka se zhroutila. Novotného vedení uselo hledat východisko, a protože jedinou alternativou k starému direktivnímu systému řízení podal kolektiv vedený Otou Šikem, byl jejich návrh ekonomické reformy již v roce 1965 schválen a začínal se postupně uskutečňovat. Měl ovšem mnoho odpůrců, jejichž výsady byly spjaty se starým systémem. Ledem zdánlivě uvození brzd pro uskutečňování reformy, zároveň však nevyhnutelná politická labilita zanesla i některé chaotické zjevy do hospodářství a srpen je pak znásobil. Soudobí vládci pak neviděli nic moudřejšího, než celou myšlenku ekonomické reformy zavrhnout a udělat ze Šika obětího beránka, na němž by pak svěděl všechny přítomné i budoucí svízele. Svědčí to jen o dvou věcech: předně o jejich bezradnosti v hospodářských otázkách zadruhé o jejich naprostém podřízení Moskvě: tam totiž /stejně jako ve východním Berlíně/ myšlenku čs. ekonomické reformy nikdy rádi neviděli a velmi vřtají; jestliže ji i naši "představitelé" polepí nálepkami revizionismu, obnovy kapitalismu a jiných pekelných hříchů.

Tak bylo naše hospodářství pod tlakem okupačních tanků vehnáno zpět do Prokrustova lože centralizovaného direktivního systému. K čemu to vede a povede? Těžký průmysl je opět preferován na úkor ostatních výrobních i nevýrobních odvětví, zejména pak na úkor infrastruktury/tj. především dopravní sítě a celé terciální sféry/tj. obchodu, služeb atd.//. Nelze například pohnout s bytovou výstavbou ani přes opakované výzvy nejvyšších státníků, protože nejen sama stavební výroba, ale i obrovské množství dalších odvětví a úseků, bez nichž se stavebnictví neobejde, s touto situací nemohou rozvinout bez přerozdělení pracovních sil, in-

vestic a materiálů v jejich prospěch a na úkor těžkého průmyslu. A přesto staronový systém takovéto změny přivodit nemůže. V tomto systému vládnou zhora úředně nařízené ukazatele výroby a nikoliv tržní podněty a kritéria / t.j. nerozhoduje, zdali právě tyto shora nařízené výrobky chtějí lidé kupovat, zdali by viděli raději na pultech něco jiného, co není /nebo není v dostatečném množství/. A proto je tento systém těžkopádný a není sto zajistit rychlejší rozvoj techniky a potřebný růst skutečné produktivity práce. Nedostatečný kvalitativní rozvoj investičních fondů je stále nahrazován jejich kvantitou, přitom pokračuje tříštění a nedokončování investičních akcí a rozestavenost dále narůstá. Hodnota rozesvěných akcí bez bytové výstavby v minulém roce překročila 220 miliard Kčs, t.j. málem celý národní důchod! Připočteme-li obrovské zásoby, představení z velké části nepotřebné výrobky /přesto se z velké části tvoří u odběratelů jako zásoba pro všechny případy/ a dosahující již zhruba dalších 200 miliard Kčs a k tomu ještě rychleji nerůstající ztráty v zahraničním obchodě, pochopíme, proč musí spotřeba obyvatel stále více pokulhávat za vývojem ve vyspělých zemích Západu.

Zlepšení zásobování v minulém roce nebylo důsledkem zvýšeného nebo efektivnějšího vývozu, ale zvýšeného dovozu spotřebního zboží. Tento zvýšený dovoz byl výsledkem křečovitě snahy zamezit růstu nespokojenosti. Došlo k němu na úkor dovozu jiného zboží, které bude později chybět, i za cenu, že zaplacení části dovozu bylo odsunuto na později, čímž vzrostlo zadlužení vůči některým zemím /Ztráty efektivnosti, které tím byly vyvolány a které nutně později dopadnou na národní důchod, nikdo nesleduje, resp. nikdo později nepřízná.

Ovšem jak jsme již napsali dříve, dnešní stav čs. ekonomiky není zcela katastrofální. Národní důchod za rok 1969 stoupl o 8,1 %. Tato cifra se moc nehodí do krámu těm, kteří chtějí obvinit muže ledna z hospodářského rozvratu. Dokazuje to, že čs. ekonomika přes vážné problémy je schopena slušného dynamismu. Avšak za staronového systému řízení a plánování není schopna takové efektivity, takového zavádění inovací, jaké vidíme na Západě od našich hranic. Západní ekonomika totiž dnes stupňuje výrobu spotřebního zboží při relativně menší výrobní spotřebě, v některých případech dokonce při klesající těžbě surovin!

Tedy abychom shrnuli: čs. ekonomice nehrozí bankrot, ale hrozí jí zpomalené tempo vývoje. A protože nechceme-li zakrňt v izolaci, musíme obchodovat s vyspělými zeměmi, hrozí nám, že při takovém vzestupu výroby budeme za své vyvážené výrobky méně dostávat a to bude působit ke snížení naší životní úrovně.

A do tohoto stavu ještě zasáhli dnešní vládcí kádrovou výměnou mezi řídicími pracovníky, která je těžko pochopitelným šílenstvím. Celkem bylo vyměněno z politických /ne odborných/ důvodů 40 % řídicích pracovníků. V některých případech sice za ně nastoupili lidé, jejichž odborné schopnosti nejsou v podstatě horší. I u nich bude ovšem trvat jistou dobu, než se zapracují. V jiných případech však místo nich přišli pracovníci podstatně horší a v některých případech dokonce na tato důležitá místa vyplula spodina, t.j. kariéristé bez odborných schopností, ale schopní nejtrapnějšího politického присluhování. A toto se učalo v době, kdy úroveň řídicích pracovníků je na Západě i na Východě uznávána za jednu z hlavních podmínek ekonomického rozvoje a kdy už tak za vyspělými kapitalistickými zeměmi zaostáváme.

Kolik tato "konsolidační" operace bude stát miliard Kčs, t.j. kolik tisícovek z kapsy každé rodiny to vytáhne, to si netroufají odhadnout ani největší znalci.

Předsednictvo ÚV KSČ se již delší dobu, zvláště po pohřbu spisovatele Jana Procházky, zabývá projednáváním tak zvaných rejdů pravice. Informace pochopitelně dodává ve spolupráci s poradci ruské politické bezpečnosti, KG Husákem, prosazený ministr vnitra Kaska.

Účast asi 600-800 lidí na pohřbu Jana Procházky od spisovatelů, dělníků k pokrokovým politikům a ženám z domácnosti vystrašil představitelé Husákovy vedení. Dá se tak soudit z usnesení sekretariátu ÚV KSČ ze dne 25. února t.r. Nařizuje se zde vedoucímu odd. branné politiky ÚV KSČ Kudzejoviš ministru Kaskovi připravit proti tak zv. pravici sankce. Mají zajistit vše potřebné pro internaci pokrokových poleďnových politiků, spisovatelů a vůbec představitelů opravdového socialistického dělnického, studentského a lidového hnutí.

Aby nevznikl doma a v zahraničí dojem, že jde o "moderní" koncentráky, mají být vybrány pro několikatisíční internaci / které má být provedena bez právoplatných rozsudků soudů / objekty na patričné "kulturní úrovni". Takovou direktivu alespoň dal G. Husák. Jak dojemné práce, soudruhu tajemníku! A tato "práce" má být nazvána nějak "ochrannou".

Všude na okresních sekretariátech KSČ se proto sepisují seznamy "exponentů pravice", z nichž pak nahoře vybere 100-200 vyvolaných nepřítel, určených v kádři H k internaci. Husákové vedení by tím splnilo poslední již tak hatrné přání k veřejnosti. Že jsou Indra, Bilak, Kapek a spol. rozhodnutí Husáka k takovému kroku domít, zdá se průkazné. Odváží se všichni společně k tomuto kroku, čím i koliv ?

ZE ŽETA ZA MŘÍŽEMI

Nová onědina.

1. března začal bnečně na Karlově nábřeží dlouho odkládáný proces proti skupině 19 mladých lidí / a toho 10 studentů /, kteří založili skupinu a nazvali ji revoluční socialistická strana. Hlavním obžalovaným je středoškolský učitel ing. Petr Uhl. Je to skupina stoupců proudu, kterému se říká "nové levice" a který v západní Evropě vystupuje z pozic levějších než komunistická strana. Nesdílejí názory těchto mladých lidí, shodně se však s nimi v kritice současného politického systému. Vidím v nich komunisty, lidi, kteří jsou leninovým myšlenkám bližší, než dnošní televizní, rozhlasové relace. Vškerá jejich "protistátní" činnost spočívala v tom, že vydali několik letáků, v nichž vyzývali k demonstracím, tedy k něčemu, co ústava povoluje. Lze jen vyslyšet politování režimu, který si říká / a kterému se říká / komunistický a vězni mladé lidi, kteří při příchodu do soudní síně zdraví své vátele na chodbě starými antifašistickými pozdravení - zařatou něstí. Něměř všichni obžalovaní byli na svých pracovištích hodnoceni jako dobří pracovníci i studenti a někteří dokonce jako výborní. x x x

Dne 24.3., ude souzen u vyššího vojenského soudu v Příbrani generál Václav Rchlík. Je žalován podle § 196, odst. 1, 2, kde horní hranice trestu je 5 let. Soud se bude konat bez účasti veřejnosti.

DOKUMENTY

POSLEDNÍ DOPIS STANISLAVA NEUMANA

Byl vnuka S.K. Neumana. Jako chlapec se za okupace stal členem ilegální skupiny komunistické mládeže, dostal se do Terezína, kde jeho nejbližší přátelé byli 2. května 1945 zestreleni. Pak psal básně, vyjadřoval v nich lásku k Sovětskému svazu, straně a Stalinovi. Myslel to co nejupřímněji. A po roce 1956 se odmlčel. Progresivní proudy mezi čs. spisovateli mu byly cizí. Snažil svou bolest o samotě, 21. srpna ho těžce zranil. Deponohl mu poznat definitivně, kde je pravda. Neskrýval ji. Byl charakter. Jednoho dne se dozvěděl, že je ze strany.

18. září 1970 spáchal sebevraždu a zanechal tento dopis:

Jestliže ženu, o což se pokouším, prosím, aby to bylo chápáno ve srovnání slyšlu. Mám ženu a syna, které mám nesmírně rád. Moje smrt naprosto nesouvisí s mým rodinným životem. Rozhodl jsem se zabít proto, že vždy stále více vidím, že ideály, pro které jsem vstupoval do strany - a pro které byli popraveni i má nejblížejší přátelé 2.5.1945 - nejsou realizovány, nýbrž pošlapávány politickou praxí. Mohl bych ovšem proti tomu bojovat, ale už mi nestačí síly duševní ani fyzické. Proti straně jít nemohu ani nechci, volím proto tuto cestu. Majakovskij ji sice označil za intelektuální, ale pak i pro něj byla jediná schůdná. Prosím jen o jedno: aby mojí smrtí byly splaceny dluhy a aby moje žena a můj syn mohli žít důstojně jako lidé.

Kdybych mohl požádat ještě o jedno, byl bych rád, kdyby při mém pohřbu byla dvě čísla. Za prvé, aby souhrzi Bittner/ na ZU Varšava/ Sperling/ MO UV KSČ/ a případně další za pívání revoluční písně Vyhrňte si rukávy/ v plném znění/ a za druhé Beethovenovu odu na radost.

St. Neuman

DOŽENEME KONIÁŠE ?

Ministerstvo kultury ČSR vydalo seznam autorů, jejichž díla musí být vyřazena z veřejných knihoven. Tak se na indexu ocitli vedle katolíků Durycha, Čopa a Zahradníčka komunisté Milen Kundera, London, Načko, Pavol Kohout, Luďvík Vaculík, Lichn, Goldstücker, Lübl, Šik, děle Škutina, Václav Černý Sviták, Havel, Škvorecký a jiní.

Bylo též zakázáno dít na knižní trh řadu vytištěných děl nežádoucích autorů. Mezi nimi i známý sionista a kontrarevolucionář Ilja Erenburg a německý lyrik minulého století Hölderlin, jenž měl tu smůlu, že jeho překladatel emigroval. Že to bude stát několik milionů Korun? Jsme přece bohatá země !

Za DALŠÍ ROZVOJ VĚDECKOTECHNICKÉ REVOLUCE

1. V únoru rozpustilo ministerstvo vnitra ČSR Český svaz vědeckých pracovníků.
2. Ředitel mikrobiologického ústavu Čs. akademie věd byl po dlouhá léta vědec světového jména akademik Ivan Mělek. Protože byl však politicky nespolehlivý / byl do září 1969 členem UV KSČ/ byl zbaven funkce ředitele. Ostatní vědci v oboru mikrobiologie projevíli příkladnou solidaritu a nikdo se nepřihlásil do konkursu na místo uvolněné po Mělkovi. Kruhy, které určují vývoj naší země prosadily a presidium ČSAV schválilo do této funkce docenta ing. Zalabáka. Na pohled to nevypadá zle, docent může být nadějným. Jenže Zalabák je docentem ekonomiky zemědělství. A ještě dvě poznámky. Pan Zalabák dosáhl titulu docenta za podmínek, kdy jako člověk blízký bezpečnosti použil výzkumů jednoho vězně. Před nástupem do čela čs. mikrobiologie se pan Zalabák osvědčil při prověrce vysokoškolských učitelů jako pracovník aparátu městského výboru KSČ v Praze. Pokoušel se též odstranit dnešního rektora Karlovy university prof. B. Švestku. Ale tak daleko jeho moc už nesahala. Ovšem bezpečnost není instituce bezvýznamná a dokázala opět, že svého člověka nenechá padnout.

XXX

Milý čtenáři, děkujeme za pozornost, nashledanou v příštím čísle.

P R A V D A V Í T Ě Z Í !